

дозволяють політичним діячам розміщувати різні види контенту, в тому числі факти, думки з різних проблем, фотографії з коментарями, відомості про минулі і майбутні заходи, що дає можливість не тільки підтримувати зв'язок зі своїми прихильниками, але і робити істотний вплив на потенційних прихильників [5, с. 54].

Висновок. Таким чином роль інформаційних технологій у сучасному політичному житті є безперечно важливою. Адже вони створюють комунікативний міст між політиком і виборцями тим самим впливають на імідж політичного лідера і є інструментом впливу на думку електорату.

Список літератури

1. Grassegger H., Krogerus M. *The Data That Turned the World Upside Down. How Cambridge Analytica used your Facebook data to help the Donald Trump campaign in the 2016 election.* Article, 2017. URL: <https://www.vice.com/en/article/mg9vvn/how-our-likes-helped-trump-win>
2. Боришполець К.П. *Методи політичних досліджень. Навч. посібник*, Москва: Аспект Пресс 2005, 221 с.
3. Семенов М. И. *Автоматизированные информационные технологии в политике.* наук. ст., М. : Статистика 2008
4. Авзалова Э. И. *Интернет-коммуникации в избирательной кампании США 2017.* наук.посібник Іркутського державного університету. Серія «Політологія. Релігієзнавство» УДК 324, м. Казань, 2017, Т. 22. с. 185–194
5. Степанова Н.В., Шариков П.А. «Влияние интернет-технологий на предвыборную президентскую кампанию в США в 2015-2016 гг., наук. ст., УДК 32.019.51, м.Москва в. №2, с. 52-67

УДК 351/354

*Кошляк Д. В. , здобувач освіти,
Чальцева О. М., д. політ. н., доцент,
професор кафедри політології та
державного управління*

ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Одним із основних інструментів політики в сучасних умовах є інтерактивні технології, що дозволяють розширити публічний простір, залучити до нього більшу кількість учасників і оновити систему управління. В широкому розумінні цифровізація – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливорює інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір [1].

В сучасному світі цифровізація всіх сфер життя є всесвітнім трендом, багато країн стрімко крокують до цифрової економіки, електронної демократії, запроваджують все більше і більше електронних адміністративних послуг та завдяки цифровим технологіям мають змогу швидко реагувати на виклики внутрішнього і зовнішнього середовища.

Актуальність цього питання посилилась з початком пандемії COVID-19 на території України, а згодом і з встановленням карантину та запровадженням обмежувальних протиепідемічних заходів відповідно до Постанови КМУ № 1236 від 09.12.2020 року, яка зі змінами та доповненнями чинна і сьогодні. Необхідність дотримання соціальної дистанції, швидкого обміну інформацією, прийняття екстрених рішень та нові умови життя зумовили необхідність позапланового й оперативного запровадження цифрових сервісів, засобів комунікацій, електронних послуг, документів, сертифікатів у всіх сферах життя. Однак прискорення стратегії цифровізації разом із вирішенням одних проблем, оголило або викликало інші.

З початку пандемії COVID-19 пройшло майже 2 роки, досліджень щодо її впливу на різноманітні сфери життя з'явилося значна кількість, як в економічних, соціальних, медичних науках так і в сфері публічного управління. Питання цифрової трансформації публічного управління відображені у працях В. Наместник, О. Карпенка, Л. Федулової, Н. Савченко. Цифровий розвиток як пріоритетний напрям публічного управління для стабілізації ситуації з наслідками пандемії COVID-19 відображено у праці А. Кожиної. Вже були досліджені проблеми цифрового розриву і ризики посилення нерівності в Україні під час пандемії у працях: М. Фоуані, К. Борисенко, Е. Лібанової та інших. Концепція, основні засади та план цифрового розвитку України були викладені в «Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації». Однак все ще існує нагальна потреба встановлення та актуалізації проблем, які виникли внаслідок стрімкої цифровізації в Україні в умовах пандемії COVID-19.

Мета – визначити проблеми цифровізації в Україні в умовах пандемії COVID-19 та спробувати сформулювати рекомендації щодо стратегії їх вирішення.

Задача дослідження: дослідити сучасний стан процесу цифровізації в Україні, актуалізувати проблеми нерівності доступу, цифрової інклюзії в умовах пандемії COVID-19.

Свідома підготовка української політичної системи до цифровізації на державному рівні почалась в 2018 році зі схваленням «Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації». З літа 2019 року в Україні розпочався стрімкий процес цифровізації сфери державного управління. 29 липня 2019 року в Верховній Раді України було створено Комітет з питань цифрової трансформації для напрацювання основних законодавчих засад цифровізації в державі. 02 вересня 2019 року Кабінет Міністрів України утворив Міністерство цифрової трансформації України, на яке було покладено функції саме з

формування та реалізації державної політики цифровізації, електронного урядування, електронної демократії, тощо.

Загалом в Україні створюються сприятливі умови для розвитку цифрової інфраструктури, однак є певні диспропорції в їх доступності. Різноманітність цифрових послуг постійно розширюється, втім скористатися ними не завжди і не всім можливо. Найпроблемнішою залишається відсутність інтернет-комунікацій у невеликих населених пунктах, частині автомобільних та залізничних шляхів, гірській місцевості тощо, а також зменшується кількість платоспроможних користувачів [2].

Наразі ця проблема досі не вирішена, однак за словами Віце-прем'єр-міністра – Міністра цифрової трансформації України Михайла Федорова в інтерв'ю від 19 жовтня 2021 року на Youtube-каналі «DOU» в положеннях Міністерства не має повноважень займатись інтернетом, однак серед їх цілей стоїть покриття України інтернетом на 95%, зараз здійснюються проекти по підключенню 6000 об'єктів соціальної інфраструктури до інтернету, покриття чотирьох міжнародних трас мобільним інтернетом та інші проекти направлені на подолання нерівності доступу до цифрових послуг. Вирішення цієї проблеми має бути поставлено на перше місце та здійснене у найкоротші строки з використанням, як бюджетних коштів, так і залучених від приватних інвесторів, адже очевидно, що за відсутності доступу до цифрових сервісів та засобів комунікації проблеми цифрової грамотності, компетентності та безпеки даних не виникнуть взагалі, а в умовах необхідності залучення найбільш можливої кількості людей до онлайн комунікації та популяризації використання електронних послуг для зменшення кількості фізичних контактів між людьми в умовах пандемії COVID-19 ця проблема є пріоритетною.

Наступною проблемою можна визначити рівень інформаційної культури українського суспільства. Використання цифрових технологій потребує підвищення інформаційної культури та цифрової грамотності населення, підготовки й перепідготовки кадрів із використання інформаційних ресурсів, збільшення державних витрат на освіту у сфері цифрових технологій, що допоможе залучати громадян до прийняття управлінських рішень, підвищити їх рівень та створювати нові платформи демократичної участі [2].

Ще один важливий напрям, який розвиває Міністерство цифрової трансформації — цифрова освіта. Щоб забезпечити справедливий доступ до онлайн-навчання для вчителів та учнів, у грудні 2020 року спільно з Міносвіти запустили Всеукраїнську школу онлайн — сучасний онлайн-ресурс для змішаного та дистанційного навчання учнів 5-11 класів.

Ці та інші цифрові проекти є міцним фундаментом для розвитку цифрової держави в Україні. Мінцифра продовжує знищувати бюрократичні процеси та переводити державні послуги в онлайн, створюючи основу для розвитку цифрової економіки [3].

Цифрова грамотність населення та цифрова компетентність державних службовців край важлива в ситуації пандемії COVID-19 для ефективного функціонування цифрового простору та сервісів насамперед в сферах медицини та публічного управління для уникнення скупчення людей в лікарнях, центрах

надання адміністративних послуг та державних органах. Залучення всіх вікових верств населення до цифрової освіти є наступним пріоритетом після подолання проблеми нерівності доступу.

Таким чином, серед основних проблеми впровадження цифровізації в Україні, які особливо гостро постали під час пандемії COVID-19, можна виділити наступні: нерівність доступу до онлайн сервісів та отримання послуг та цифрова інклюзія. Для ефективного продовження процесу цифрової трансформації в Україні - вирішення цих проблем є пріоритетним напрямком державної політики в цій сфері. Для подолання нерівності доступу пропонується виділити бюджетні кошти з менш пріоритетних напрямків державної політики, як то «Велике будівництво» та в разі необхідності спробувати залучити додаткові кошти від приватного сектора в обмін на певні преференції чи податкові пільги. Проблема цифрової інклюзії потребує популяризації цифрової освіти серед усіх вікових груп населення шляхом залучення медійних засобів, проведення безкоштовних семінарів, конференцій та практикумів.

Список літератури:

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція, План, Заходи від 17.01.2018 № 67-р. Офіційний вісник України. 2018. № 16, С.70, ст. 560, код акта 89147/2018
2. Кожина А. Цифровий розвиток як пріоритетний напрям публічного управління для стабілізації ситуації з наслідками пандемії COVID-19. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2020. Вип. 2. С. 134–140.
3. Михайло Федорів: Запуск Дії у 5 разів збільшив кількість користувачів державних послуг онлайн : Новини. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mikhaylo-fedorov-zapusk-dii-u-5-raziv-zbilshiv-kilkist-koristuvachiv-derzhavnikh-poslug-onlayn> (дата звернення 03.11.2021)

УДК 351.774.7(0.072):[004.773:32-051(477)]

Лучицька Ю.О., здобувач освіти,
Стеблина Н. О., д. політ. н., доцент,
проф. кафедри журналістики та
соціальних комунікацій

ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ ВАКЦИНАЦІЇ У TELEGRAM КАНАЛАХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

У епоху діджіталізації політикам важливо знайти найефективніші платформи для комунікації та підтримки зв'язку із громадськістю. Одним із таких каналів є месенджер Telegram. Серед головних його переваг над іншими